

El llenguatge

Omissió del verb

auxiliar 3/2/1977

En una frase es poden coordinar dues oracions que només difereixen pel seu verb o perífrasi verbal. Apareixen, aleshores, aquestes dues oracions com una de sola en la qual figuren coordinats el dos verbs: Aquella noia cantava i ballava admirablement. Si els verbs corresponen a temps composts o bé són representats per perífrasis verbals és possible de suprimir del segon la forma auxiliar i deixar-lo reduït a la forma impersonal del verb principal —participi, infinitiu o gerundi—: Ho hem dit i repetit una colla de vegades, En Pere estigué menjant i bevent tota l'estona.

Però aquestes oracions, quan la forma auxiliar és precedida per un pronom feble que només afecta el primer dels dos verbs principals, perquè en constitueix un complement exclusiu o perquè aquest primer verb és de la categoria dels anomenats pronominals sense que el segon ho sigui, ofereixen un comportament diferent. Si es tracta de perífrasis pròpiament dites, com ara les formades amb els verbs voler i poder i un infinitiu, el verb haver més la preposició de i un infinitiu (formant l'anomenat temps d'obligació), i el verb estar i un gerundi, semblen admetre l'omissió de l'auxiliar o forma modal del segon verb, encara que no l'afecti una partícula pronominal situada davant la perífrasi. Així, creiem que foren admissibles oracions com N'hem de parlar i prendre una decisió, Em volia afaitar i marxar, S'estava queixant i cridant, tot i que foren potser predreferibles Hem de parlar-ne i... Volia afaitar-me i... Estava queixant-se i... La qüestió mereixeria segurament un estudi més profund. Però sembla evident que si es tracta de temps composts amb l'auxiliar haver i de perfets perifràstics (amb les formes vaig, vas, etc., més infinitiu), no és possible, en el cas que comentem, la supressió de l'auxiliar del segon verb. N'hi ha que no s'estan, és cert, d'usar construccions com «M'he llevat i anat a buscar el diari» o «Hi vaig anar i demanar pel director». La presència del pronom que només afecta el primer verb, exigeix, al nostre entendre, la repetició de la forma auxiliar: M'he llevat i he anat a buscar el diari. Hi vaig anar i vaig demanar pel director.

Albert Jané